

## 10. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ

---

*Логущенко І. М.*, методист вищої категорії  
лабораторії моніторингу  
навчально-методичного забезпечення  
навчально-методичного відділу

### **ОПТИМАЛЬНІ УМОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ У ДВНЗ «КНЕУ імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»**

У зв'язку з новим етапом розвитку цивілізації сучасне світове суспільство переживає складні глобальні трансформаційні процеси. З'являються принципи, що визначають виняткові ознаки постіндустріального суспільства та висувають особливі вимоги до кожного індивіда, найважливішою з яких є інтелектуалізація.

Сьогодні такі тенденції стають основними чинниками, що активізують пошук відповідей на поставлені світовим розвитком питання. Завдяки цьому ключовою життєвою стратегією з максимальною вигодою не тільки для кожного громадянина, а й держави в цілому є продукування знань, тобто інтелекту. Таке твердження обумовлює новий якісний підхід до розуміння сучасної освіти та перехід до нових інноваційних технологій розвитку навчального процесу.

На мою думку, цілями впровадження таких технологій у нашому університеті, передусім, є впровадження оптимальних умов для інтелектуального розвитку кожного окремого студента; забезпечення можливостей оволодіння студентом методами пізнавальної діяльності; формування у студентів пізнавальних мотивів навчання.

Як результат, ми повинні досягти забезпечення міцності знань — принципу, що відповідає за ґрунтовність засвоєння навчального матеріалу, стійке закріплення його в пам'яті студентів, вільне відтворення й застосування на практиці.

Однак, знання тим міцніші, чим свідомішою є праця студента, адже будь-яка діяльність, у якій людина бере участь без бажання, практично не розвиває її. Звідси, процес оволодіння навчальним матеріалом повинен відбуватися лише за умови прояву високої активності студентів. Отже, завдання викладача — бути не просто транслятором знань між книгою та студентом, а стати таким продуку-

вачем необхідних рушійних сил активізації мисленнєвої діяльності, щоб постійно викликати у своїх студентів інтерес. Досягти цього можна, як на мене, шляхом створення спеціальних ситуацій, які здатні зацікавити або заінтригувати. Важливо вкласти в мозок студента усвідомлення потреби в знаннях, бачення їх практичної та життєвої цінності. Студент повинен знати, якою мірою ті чи ті знання сприяють становленню його професіоналізму.

Разом з тим, ми повинні покласти край певним дидактичним і загально-педагогічним стереотипам, які були сформовані ще за радянських часів та збереглись до тепер. У нових умовах педагогічне мислення має бути новим. Тому прагнення студента до самоутвердження та до самовираження не повинно притуплюватись. Помилки, які роблять студенти, не мають викликати негатив та виноситися на всезагальний осуд. «Не помиляється той, хто не робить», — каже народна мудрість. Окрім того, слід запровадити в університеті доступну широкому загалу та просту систему оцінювання знань студентів, яка була б не складною у застосуванні та, одночасно, заохочувала б студента до навчання.

Як свідчать психологічні дослідження, людина засвоює 30 % того, що бачить і чує; 70 % того, що обговорює з іншими; 80 % того, що сама сприймає, переживає; і 90 % того, чого навчає інших. Таким чином, необхідно орієнтувати студента на таке оволодіння навчальним матеріалом, щоб воно могло забезпечувати умови дії не тільки прямого зв'язку — «викладач—студент», а й зворотного — «студент—викладач».

Виходячи з цього, необхідно спрямувати зусилля викладачів на заохочення кожного студента до спроб навчати інших, наприклад, шляхом роботи під час практичних занять у невеликих групах або в парі. З одного боку, це сприятиме залученню в пізнавальну діяльність усіх видів пам'яті студента: слухової, зорової тощо, з іншого — зможе перевести знання з короткотривалої пам'яті у довготривалу. Колективна діяльність не забезпечує даний принцип у повній мірі, оскільки якщо один студент виконує практичні завдання біля дошки, а інші — на робочих місцях, то, по суті, працює лише один студент. Інші користуються готовими результатами.

Отже, дбаючи про ефективність навчальної діяльності, викладач має, перш за все, уникати формування у студентів споживацьких настроїв та пасивності, а модель навчального процесу в умовах постіндустріального суспільства, в якому домінують нові технології і канали комунікації, повинна бути зорієнтована на підготовку активного, духовно-збагаченого та професійно-зорієнтованого фахівця, який мав би високий рівень відповідальності за ухвалювані ним рішення, що постійно ускладнюються.